

November 2009

Kund- och personaltidning från NEA-gruppen

NEA organiserar för framtiden

Den första oktober bildades NEA Installation AB med åtta regionalt indelade divisioner och den första november, bildades NEA Elmateriel AB.

Detta är ett viktigt steg för NEA-gruppen då vi får en effektivare och tydligare organisation.

Vi räknar med stora effektiviseringsmöjligheter med denna utveckling av vår organisation. Ett motiv med förändringen är att det också ger oss bättre förutsättningar att utveckla vårt inköpsarbete.

Vi koncentrerar materielinköpen till våra bästa inköpare, utvecklar samköp och logistik. Våra projektledare på installation avlastas till stora delar från sitt inköpsarbete och kan nu koncentrera sig på projektstyrning i allt högre grad.

För våra elmateriellleverantörer innebär nyordningen färre kontakter på NEA och färre leveransadresser - och vår målsättning är lägre inköpspriser på elmateriel genom denna nyordning. Läs mer på sidorna fyra och fem om vårt förbättringsarbete.

NEA-gruppen har en ambition att även bli en betydande aktör när det gäller stora projekt, då speciellt i Stockholm. Det är en av anledningarna till att vi etablerar en egen division Stockholm inom NEA Installation.

Vi fortsätter även våra satsningar inom NEA Teknik. Telecom- och säkerhetsområdet utvecklas mycket positivt med kraftigt ökade volymer.

Fastighets- och Industriautomation samt Kraftteknik, de tre övriga benen inom NEA Teknik, utvecklas bra och vi satsar vidare.

Rapporter talar om en svag vändning på marknaden och som vanligt är det vår elmaterielsida som först känner av förbättringarna, så även denna gång. Trots det svåra marknadsläget har NEA-gruppen en god orderingång och resultatprognos för 2009. Detta beror till stor del på vårt lokala och kundnära arbetssätt.

Information till NEA-gruppens kunder och leverantörer.

Vi har nu genomfört en organisationsförändring inom NEA där vi har slagit ihop våra sju enheter till tre. Bolagen heter NEA Installation AB, NEA Teknik AB och NEA Elmateriel AB och kommer att vara verksamhetsinriktade.

Detta betyder att NEA Elmateriel AB blir ett renodlat grossistbolag och i och med detta får vi en enklare hantering med endast ett organisationsnummer.

Den nya organisationen kommer att vara i drift från och med den 1 november 2009.

Bolagsuppgifter

NEA Installation AB
Org.nr. 556013-4628
Box 1523
VAT no. SE556013462801
701 15 Örebro
Telefon 019-196700

NEA Teknik AB
Org.nr. 556308-9167
Box 158
VAT no. SE556308916701
421 22 Västra Frölunda
Telefon 031-689300

NEA Elmateriel AB
Org.nr. 556779-5280
Box 1523
VAT no. SE556779528001
701 15 Örebro
Telefon 019-196700

Faktureringsadresser till respektive ort inom NEA finner ni på www.nea.se.

NEA-journalen november 2009	
Andreas Larsson inför servicearbete (foto I.G.)	1
VD har ordet	2
<i>Kontaktperson: per.sjostrand@nea.se</i>	
NEA-gruppens organisation	3-5
Riksavtal inom säkerhetsområdet	6
NEA arbetar för TeliaSonera...	7-9
<i>Kontaktperson: kenth.sandersson@nea.se</i>	
Passivhus i Alingsås	10-11
<i>Kontaktperson: leif.thornstrom@nea.se</i>	
Insats i världsklass...	12-14
<i>Kontaktperson: leif.c.johansson@nea.se</i>	
NEA:s motorhotell får en ny kund	15
<i>Kontaktperson: peter.sterner@nea.se</i>	
El + Bil = Framtiden	16-17
<i>Kontaktperson: lars-eric.adolfsson@nea.se</i>	
Ringlinien i Göteborg	18-19
<i>Kontaktperson: leif.c.johansson@nea.se</i>	
På tur i Öresund	20
<i>Kontaktperson: mikael.stridh@nea.se</i>	
Kalmar Konstmuseum	21
<i>Kontaktperson: reimo.regin@nea.se</i>	
Kalmar Motor	22
<i>Kontaktperson: per.jonsson@nea.se</i>	
LED är framtiden	23
<i>Kontaktperson: ingvar.eng@nea.se</i>	
Ölands folkhögskola	24-25
<i>Kontaktperson: peter.johansson@nea.se</i>	
NEA på Experium i Sälen	26-27
<i>Kontaktperson: ulf.reisek@nea.se</i>	
NEA servar vattenkraftverk	28-29
<i>Kontaktperson: johan.heed@nea.se</i>	
Elinstallationer i lantbruk	30-31
<i>Kontaktperson: olle.hultengren@nea.se</i>	
Tvättproffset i Ljungby, Electrolux Laundry Syst..	32
Kylservice i Ljungby	33
<i>Kontaktperson: lars-goran.hoving@nea.se</i>	
Nya på ledande befattningar	34
<i>Kontaktperson: lars.torpel@nea.se</i>	
NEA:s bowlingmästerskap 2009	35
Miljöfordon i NEA-gruppen	36
<i>Kontaktperson: hans.wiberg@nea.se</i>	

NEA-journalen:

Ansvarig utgivare: **Per Sjöstrand**
per.sjostrand@nea.se
Redaktion, layout och foto: **Inge Grundberg**
inge.grundberg@nea.se
Redaktionsassistent: **May-Britt Fristedt**
may-britt.fristedt@nea.se

Adress:
Närkes Elektriska AB
Box 1523
701 15 Örebro

Besöksadress:
Klerkgatan 18
Webb-adress:
www.nea.se
Telefon: 019-19 67 00

Nu renodlar NEA-gruppen sina verksamheter, vilket medför att vi kommer att verka inom dotterbolagen NEA Installation AB, NEA Elmateriel AB samt NEA Teknik AB.

- Nya affärsupplägg som inkluderar bolagets totala resurser och kompetens har härigenom möjliggjorts.
- Vi har utvecklat och effektiviserat verksamheten och skall göra NEA till en naturlig samarbetspartner för våra kunder.
- Vi ser över våra rutiner vad avser inköp och logistik. Resultatet kommer att bli ett betydligt mer homogent beteende och en mer effektiv logistik.
- Vi kommer som ett resultat av detta att förändra vår inköpsstrategi och samordna våra inköp via NEA Elmateriel AB som blir ett renodlat grossistbolag.
- Som leverantör till NEA-gruppen kommer detta att innebära större enskilda volymer, färre kontaktytor inom NEA, ett mindre antal leveransadresser och härigenom en betydligt effektivare hantering av materielflödet.
- Vi strävar efter ett vinnande koncept och vår avsikt är en mer effektiv hantering av verksamheten.

Vi ser detta som en nödvändighet för att stärka konkurrenskraften i detta marknadsläge.

Per Sjöstrand

VD och Koncernchef

NEA Elmateriel AB som eget bolag

Vi skapar nu ett eget bolag för grossistverksamheten, NEA Elmateriel AB.

- Som VD kommer Bo Lindqvist att leda NEA Elmateriel AB. Bo kommer närmast från ELFA-gruppen där han verkat som VD under 7 år. Lotta Sjögren blir administrativ chef med ansvar för administration, ekonomi, inköp.

Rune Andersson är marknadschef.

- Detta betyder att NEA Installation kommer att bli kund till NEA Elmateriel AB på samma sätt som våra externa grosskunder.

- I samband med detta kommer även en del förändringar att genomföras för verksamheten. NEA Elmateriel får ansvaret för lagerhantering- och logistik.

- Det kommer att finnas 9 stycken huvudlager inom NEA Elmateriel.

Övriga lager kommer att bli standardlager.

- De 9 lager som blir huvudlager är Örebro, Luleå, Gävle, Västerås, Skärholmen, Linköping, Skövde, Göteborg och Malmö.

- Innehållet i standardlagren har tagits fram genom statistik på vad som tagits ut på våra lager, både från installation och från gross. Det finns fortfarande möjlighet för kundanpassade produkter på specifika orter.

- Vi kommer även att fokusera på inköp och leverantörsavtal för att få en bättre samordning. Exempel på detta är centrallagerläggning av vissa produkter, färre personer som gör inköp genom samordning, ingen orderläggning annat än från centrallagren etc.

Per Sjöstrand

VD och Koncernchef

Bilden till vänster visar: f.v.
Rune Andersson,
Lotta Sjögren och
Bo Lindqvist.
Foto av Lars Torpel.

Centrala avtal inom Telecom och Säkerhet

NEA har jobbat under 2008 och 2009 mot TeliaSonera på ramavtalet "Fastighetsnät/områdesnät" över hela landet.

Arbetena har omfattat installation av bredbandsnät.

Fiber fram till stativ kopplas av annan part, sen tar NEA över och drar fiber- alternativt kopparnät till lägenheterna.

Områdesnät mellan huskropparna förekommer i område där fastigheten består av flera huskroppar.

Avtalets delar är i grundutförandet ett fastighetsnät (dataskåpet i källaren till ett uttag i hallen).

I avtalen mellan TeliaSonera och fastighetsägaren/bostadsrättsföreningen kan det ingå allt från "ett uttag i hallen" till lägenhetsnät. Nätet är då oftast från hallen till där TV:n är placerad, t.ex. vardagsrum och / eller sovrum.

Installationshjälpen som i vissa fall köps från NEA, är en driftsättning och kontroll av tjänsterna - Surf, Telefoni och TV, med av montören medhavd egen kontrollutrustning.

Under avtalets gång har kundkraven ökat, så allt oftare ingår det mer än bara det som är i normalavtalets grundutförande.

Vi bedömer att cirka 10 procent av montörsstyrkan inom NEA har under 2008 och 2009 arbetat mot TeliaSonera-avtalet.

Samarbetet med TeliaSonera har fungerat bra enligt Kenth Sandersson. TeliaSonera uppskattar vår höga kvalitet och leveransprecision.

Kenth är affärsområdeschef Säkerhet på NEA Teknik AB.

Fredrik Thorn har som ansvarig en ambition att förvalta och utveckla avtalet Landlord Lan med TeliaSonera.

Hans vision är att NEA skall vara ett givet val för marknaden och en kompetent partner för våra kunder, när bredbandsnät och FTTx lösningar efterfrågas och skall installeras.

Att också få möjlighet att arbeta ihop med vännen, "entreprenören och visionären" Thomas Carlsson, ser Fredrik som en rejäl utmaning och förmån, samt en rejäl nytändning för sig själv.

Avtalsansvarig för Hemhjälp på NEA är **Pat-rik Jämtvall**. Hemhjälp innefattar ett antal olika produkter/tjänster såsom Kom igång i hemmet, konsultation m.m. Till detta installerar vi även på kundens begäran Telia Smart och det digitala hemmet som innefattar ett antal olika tekniska produkter såsom trådlös stereo, trådlös radio, trådlös fotoram, trådlös kamera, trådlös skrivare, allt kopplat till en Smart Hårddisk som skickar ut all information till dina enheter trådlöst.

Alla produkter skickas direkt från Telia Sonera till slutkunden, vilket gör att vi minimerar logistiken och hanteringen av produkter.

NEA:s åtagande i detta avtal är från "första" uttaget i lägenheten.

Tekniken kan variera från Adsl till Bredbandsuttag, både med fiber och koppar.

Mitt mål är att utveckla oss med Telia och göra oss till den enda tänkbara samarbetspartner, vi skall också på sikt kunna ge Telia mervärde av det avtal vi har samt teckna nya avtal på andra områden som TeliaSonera har.

Vi kommer jobba med den redan existerande kompetensen på våra olika orter och internutbilda för att säkerställa högsta kvalite i utfört arbete, vår personals höga sociala kompetens kommer värderas högt då det är mycket varierande och krävande arbete som ligger framför oss.

Richard Löfving ansvarar för det centrala Securitas-avtalet som under-tecknades före sommaren. Avtalet innebär i korthet att de larmanläggningar som Securitas säljer till slutkunder kan installeras av NEA-gruppen.

NEA får också eftermarknaden och serviceavtal på de anläggningar vi utför. Avtalets framgång beror till stor del på hur väl vi lyckas runt om i landet, med samarbetet mellan våra lokala NEA Installationskontor och Securitas säljare.

Mitt mål är att detta avtal skall bli riktigt bra för Securitas kunder.

NEA-gruppens omfattande samverkan med TeliaSonera kan väl sägas ha utvecklats utifrån det goda samarbetet som formades i Trollhättan för tre år sedan.

Därför väljer vi att besöka NEA-gruppen i Trollhättan för att finna mer fakta.

I Trestadsområdet (Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg) har NEA Installation utfört många installationsuppdrag åt TeliaSonera. Bara under 2008 blev det cirka 1.500 lägenheter.

Anders Härling, NEA:s projektledare i Trollhättan mot TeliaSonera, har i snitt haft åtta montörer på denna kund.

TeliaSoneras kunder är privata och kommunala fastighetsbolag samt bostadsrättsföreningar. För att bara nämna några av kunderna så återfinns privata bolag som Severinssons Fastighetsförvaltning med installationsarbete från NEA i cirka 800 lägenheter, Akelius Fastighetsbolag med cirka 500 lägenheter och Concero med cirka 300 lägenheter. Bland kommunala bolag finns Valbohem med 400 lägenheter.

Bilden överst visar NEA-montören Robert Magnusson som drar lägenhetsnät. Bild direkt ovan drar Johan Borg kabelnät mellan våningarna. Foto: Inge Grundberg.

NEA-montören Johan Borg kontakterar från lägenheterna till patch-panelen.

Foto: Inge Grundberg.

Vad gör NEA?

Enligt Anders har installationerna växlat. Allt ifrån enkeluttag Cat 5, till lägenhetsnät med dubbla uttag Cat 6.

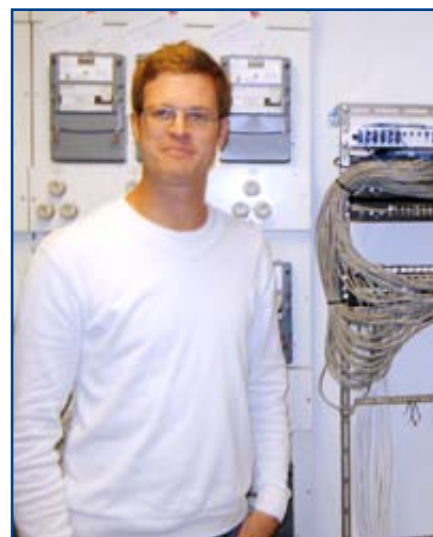
Vid installationerna med lägenhetsnät har NEA haft med en tillvalslista till hyresgästen för möjliga kompletterande installationer till nätet. Alla vägar för kabel genom fastigheternas väggar ska vara brandtätade, påpekar Anders.

Nu även driftsättning

NEA i Trollhättan har även fått förtroendet att driftsätta TeliaSoneras TV-boxar och modem. Anders Härling säger: "I skrivande stund, håller vi på med bl.a. lägenheter tillhörande Akelius. I det närmaste hälften av de lägenheter som vi gör idag, där driftsätter vi också".

Nedan bild: Christian Severinsson är nöjd och tycker NEA:s installation ser mycket bra ut. Arbetet i Severinssons fastigheter har från NEA omfattat kablage för privatlan och kollektiv TV från TeliaSonera.

Bilden är från Kv Von Braun i Uddevalla. Foto: Anders Härling.

Helsingborg

I Helsingborg har NEA utfört bredbandsinstallationer för Telia Sonera i mer än 500 lägenheter.

Sedan årsskiftet 2008/2009 har sex till åtta montörer kontinuerligt arbetat med dessa uppdrag. I de flesta fall är det fiber till huset, och sedan traditionell kopparledning i huset. Normalt endast ett till två uttag per lägenhet.

På vissa större anläggningar, säger NEA:s projektledare Clas Borgman att vi även har dragit fiber mellan de olika kopplingsställen som då funnits i olika delar av byggnaden.

NEA i Helsingborg har montörer som kan svetsa fiber och många är sedan tidigare erfarna av Cat 5E installationer.

Samarbetet med Telia i Helsingborg har varit mycket gott enligt Clas. Bo Johnsson, leveransprojektledare på TeliaSonera, sade efter en besiktning i Helsingborg att "Enligt protokollet från dagens besiktning, så fanns bara EN liten anmärkning på totalt 162 lägenheter.

NEA-gruppens installatörer fick dessutom mycket beröm från styrelsen i bostadsrättsföreningen, både för sin skicklighet och ett mycket trevligt bemötande. Med andra ord en riktigt trevlig besiktning från Telias sida."

Det goda samarbetet fortsätter och innan jag denna sommardag skiljs från Clas, berättar han att snart blir det uppdrag i Ängelholm också. / Inge Grundberg.

Bilden t.h. NEA-montören Niklas Ekström matar fram kabel till kollegan Leif Ullmark på stegen. Foto: Inge Grundberg.

NEA i Sydöst

En kraftsamling för Telia har genomförts i NEA Mellerstas sydöstra hörn. Filialerna i Kalmar, Nybro och Oskarshamn har under 2009 utfört bredbandsinstallationer i mer än 2 000 lägenheter. Vid toppbelastningen arbetade 22 montörer på de tre orterna på Teliauppdrag hos hyresvärdar och bostadsrättsföreningar.

Enligt Reimo Regin, NEA:s ansvarige för Teliajobben i denna region, har jobben flutit på och relationen till Telia är god. Många jobb var helt utan besiktningssanmärkningar.

Eftersom jobben utförs i privata hem, gäller det att välja rätt montör, säger Reimo. Det är inte bara god teknisk kompetens som gäller, utan även en stor social kompetens och en god portion tålamod.

Bilderna är från Brf Kalmarhus 28. 63 lägenheter där NEA har installerat 2500 meter fiber, enligt FTTH.

NEA utförde för kundens räkning även schaktning och kanalisering i mark. Bild t.v Johannes Persson vid kopplingspanelen. Till höger: Jonas Nordlund och Johannes svetsar fiber. Foton: Inge Grundberg.

Ovan bild: NEA:s montör Roger Svensson sätter upp uttag i hallen på en lägenhet Fregattvägen Näsby Park.

Till vänster: NEA montörerna Emil Ekström t.v. och Roger Svensson t.h. utför kanalisation i trapphus. F.d. sopnedkast används för kabeldragning mellan våningarna.

Nedan: Kontaktering av kopplingsställ utförs av NEA-montörerna Niklas Andersson och Ola Kaarli på äldreboende Eskadervägen Näsby Park. Samtliga foto: Inge Grundberg.

Stockholm

Inom NEA:s avtal mot TeliaSonera har NEA i Stockholm det största jobbet mot en slutkund. Det är Akelius Fastighetsbolag och handlar om cirka 5.000 lägenheter i Storstockholmsområdet. I skrivande stund har drygt 1.000 av dessa genomförts.

Uppdragen är i huvudsak i Täby och Åkersberga norr om Stockholm samt söder om, i Södertälje, Salem och Järna.

Lärdom är att lägenhetsinstallationer kräver noggrann planering för att flyta bra. En företablering görs av NEA, där ritningar på området granskas, för att finna bästa dragning av kabel mellan och inom byggnaderna. Varje lägenhetstyp granskas, för att finna bästa väg att dra fram kablarna. Detta ritas sedan in på lägenhetsritningar som delas ut till de boende i samband med aviseringen. Det ger hyresgästen god tid att hinna flytta undan möbler före installationsarbetet.

Under det senaste året har mellan 10 och 15 montörer jobbat på uppdrag för TeliaSonera. Förutom montörer från Stockholm har även resurser från NEA i Eskilstuna, Strängnäs, Enköping och Uppsala lånats in.

NEA:s arbete omfattar först områdesnät i fiber mellan fastigheternas byggnadsdelar. Sedan ett fastighetsnät inom respektive byggnadsdel enligt Cat 6. Idag är alla NEA:s montörer på TeliaSoneras projekt i Stockholm certifierade för kabeldragning enligt Cat 6. Enligt avtalet mellan TeliaSonera och Akelius ska varje lägenhet ha ett jack i hallen och ett dubbeluttag i vardagsrummet, vilka NEA installerar.

NEA utför även installationshjälp av digitalboxarna.

/ Magnus Krafft (NEA Stockholm).

Från miljonprogram till modernt Passivhus

Brogården som består av 299 lägenheter från miljonprogrammet renoveras nu med passivhusteknik.

Detta är den första ombyggnaden från miljonprogrammet till passivhus.

Projektet är ett partneringsprojekt mellan Alingsåshem, Skanska Hus och ett antal entreprenörer där NEA står för el, tele, data och säkerhet.

Bakgrund: Under åren 1963 - 1975 byggdes en miljon bostäder i Sverige. Brogården byggdes 1971 - 73 och blev det sista miljonprogramsområdet i Alingsås.

Lägenheterna har en bra standard med generösa och lättmöblerade rum, men upplevs något dragiga. Det finns problem med fasadteglet som fryser sönder och behöver bytas. Lägenheterna hyrs ut med värme, varmvatten och el inbakat i hyran. Detta gör att de boende inte får kunskap om sin egen energianvändning, vilket inte heller ger sporre till att minska sin användning av ekonomiska skäl.

Ombyggnation

Det är nu dags för en genomgripande upprustning och valet att renovera husen med passivhusteknik är helt naturligt då klimatfrågan är vårt största miljöhot.

Byggstarten skedde i februari 2008. Man startade då i ett hus, Knekttegårdsgatan 35, där en kontinuerlig utvärdering av byggmetoden har skett under renoveringsprocessen. Etapp 2 påbörjades i början av 2009. Man räknar med att renoveringen av de sammanlagt 299 lägenheterna kommer att vara klar år 2012.

Före ombyggnad låg energiförbrukningen på 216 kWh/kvadratmeter och år. Målet är att sänka denna siffra till 92 kWh. Passivhustekniken samt energisnåla vitvaror är en förutsättning för detta.

Fjärrvärme med miljövänlig flis förser husen med varmvatten samt den tillskottsvärme som eventuellt behövs till ventilationsaggregatet.

Källa: Skanska och Passivhuscentrum.

Nytänkande för NEA

”Detta har för oss varit ett nytänkande och engagerande sätt att arbeta på, tätt inpå kund / beställare. I partneringsprojekt samlas alla resurser och arbetar gemensamt mot uppsatta samt klara mål.” säger NEA:s filialchef i Alingsås, Leif Thornström. Leif tillägger: ”när det gäller passivhus så är prioriteten ansvaret för vår miljö och våra efterlevande”.

I ”miljonprojekten” uppfördes volymhus, som idag är stora energitjuvar och Alingsåshem är först ut med att ta tag i sitt fastighetsbestånd.”

Värt att nämna är att arbetena utförs under ett vädertak, ”för att säkra kvaliteten på utfört arbete” enligt Skanskas produktionschef Björn Jorlöv.

/ Inge Grundberg (NEA).

Fakta om Passivhus

Ett passivhus är en byggnad där man har minskat värmeförlusterna så mycket att inga radiatorer eller golvvärme behövs.

De kallaste dagarna räcker det med en lätt förvärmning av friskluften för att hålla huset varmt. Förvärmningen görs med ett litet värmeelement, stort som en hårtork, och kan ske med varmvatten eller el.

De minskade värmeförlusterna åstadkoms genom att huset byggs så tätt att ventilationen sker via ventilationssystemet och inte genom otätheter. Det gör att man kan återvinna värmen i den uppvärmda luften. Huset isoleras också bättre och har få köldbryggor.

Passivhus är prisvärt. De små extrakostnaderna för bättre isolering och värmeväxlad ventilation betalar sig inom några år genom minskade energikostnader.

Passivhuset är lätt att sköta och kräver mindre av den som bor där. Ett sunt energitänkande genomförs lättare i passivhus.

Passivhuset kommer i fortsättningen att vara det boendalternativ vi har för att inte bidra till de negativa globala klimatförändringarna. EU förespråkar en ny byggnorm som föreskriver passivhusstandard, vilken beräknas träda i kraft 2016. I Sverige energideklarerar hus sedan 2008, men det dröjer med passivhus som standard.

Energikrav:

Maximal köpt energi för uppvärmning är 15 kWh per kvadratmeter och år.

Byggnadskrav:

Luftläckaget genom klimatskalet får vara maximalt 0,3 l/s m².

Lite tillförd värme:

Värmen i ett passivhus kommer huvudsakligen från instrålning solenergi, värme från människor, belysning, hushållsmaskiner och hemelektronik.

Totalt cirka 1.300 kWh per år.

Källa: passivhuscentrum.se

Bilder på vänster sida:

Brogården byggs om under vädertak.

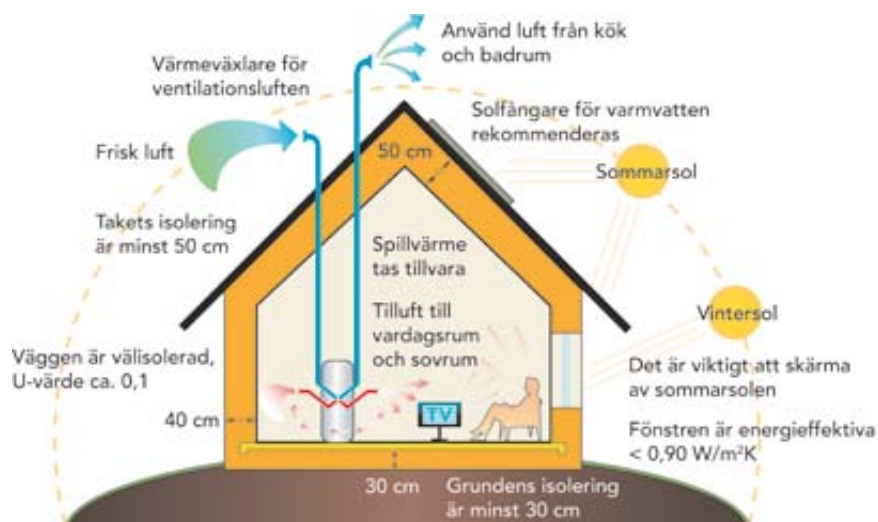
NEA:s montör i Alingsås, Daniel Malmqvist, sätter upp bojbelysning. Det är en byggbelysning som matas med 48 volt via en orange-svart kabel som endast används under byggtiden. Bojbelysningen är en säkerhetsåtgärd och sätts i detta hus upp i hall, badrum och trapphus.

Lampan i trapphuset har batteribackup för att säkra nödbelysning vid strömbortfall.

Ovan bilder: T.v. Daniel Malmqvist tätar kring kablarna, vid kabelgenomgång till lägenheten. Den sker på ett ställe, inga rör används. Det tätas kring varje kabel. Tätningen provtrycks då ett passivhus ska vara trycksäkert. T.h. Gabriel Hasselberg tätar med manschett-tejp för att garantera täthetskraven i ett passivhus.

Ovan: Daniel Malmqvist visar spegeln i hallen som döljer elcentralen. Spegeln sitter monterad på en skåpsdörr från Hager, tillverkad enligt NEA:s anvisningar. NEA:s filialchef i Alingsås, Leif Thornström, kom på lösningen. Samtliga foto: Inge Grundberg.

Passivhuscentrum

Passivhuscentrum är en resurs för marknadens aktörer – politiker, stadsplanerare, byggherrar, entreprenörer och konsulter, samt även för den enskilde konsumenten. De stödjer med kunskap, erfarenheter och kontakter. Centrat är också en kopplingspunkt för ett nationellt nätverk mellan marknad och forskning.

Insats i världsklass av Göteborgsverkstaden

15 juli stannade den 19 MW stora Siemensmotorn på Borealis Crackerfabrik i Stenungsund p.g.a. jordfel. Detta föranledde att hela fabriken stoppades. En fabrik som även förser andra petrokemiska fabriker med råvara till olika processer.

Elmotorn kom att snabbt transporteras till NEA:s verkstad med specialtransport.

Sen följde ett mycket intensivt arbete från NEA och våra samarbetspartners.

Kunden Borealis, var mycket nöjd med NEA-verkstadens insats. Tobias Andersson, projektansvarig för roterande maskiner på Borealis, hävdar att NEA utförde ett arbete av världsklass.

Reparation av en stor elmotor

Efter demontering och en omfattande felsökning, konstaterade vi att det förelåg jordfel i en "toppdel" på en av de sjuttiofå härvorna, i den 35 ton tunga motorn.

Eftersom felet låg i en "toppdel" var en reparation fullt möjlig att genomföra. Om felet hade varit i en "bottendel" hade enda lösningen varit att linda om hela motorn, vilket skulle ha tagit minst åtta veckor att utföra.

Två nya "toppdelar" tillverkades av NEA:s samarbetspartner Dowding & Mills i Birmingham och levererades med flygfrakt efter endast fyra dagar.

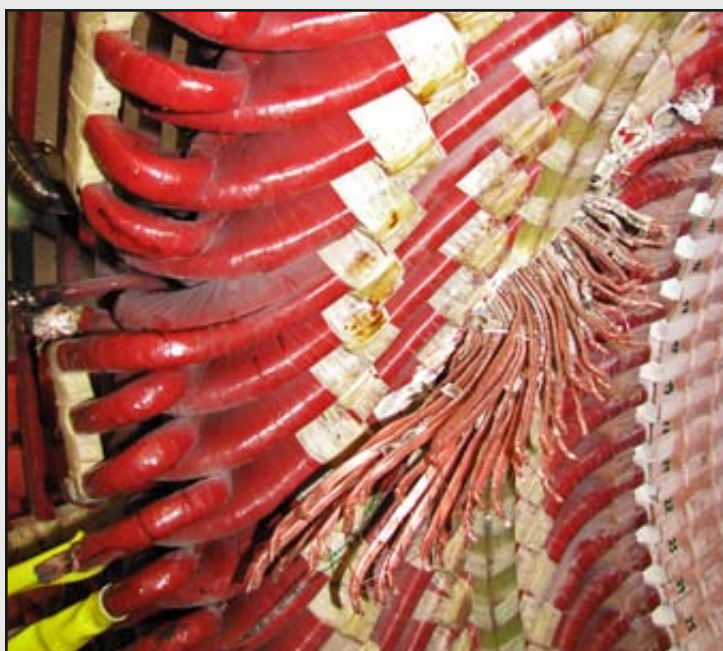
Bildfakta, ovan till vänster: Siemensmotorn på 19 MW från Borealis, demonteras efter ankomst till NEA-verkstaden i Göteborg.

Till höger: Motorn är lastad och klar för återtransport till Stenungsund efter nio intensiva arbetsdagar.

Nedan till vänster: Den raka delen på härvans toppdel är nu demonterad och underdelens ledare är frilagd vid skadeplatsen.

Till höger: Montage av ny toppdel som löds ihop med den gamla underdelen.

Föregående sida: Tommy Johansson, projektledare och tekniker på NEA:s verkstad i Göteborg. Foton: Calle Klopstock och Leif C Johansson.

Bildfakta, överst: Lödningsarbete i samverkan mellan NEA:s montör Stefan Hansson och Dowding & Mills lindare. De använder ett HF-aggregat.

Mitten: Okulär slutkontroll av färdigrenoverad statorlindning utförs av Siemens och Dowding & Mills supervisors.

Neders: Motorn monteras, rotern införes i statorn. Foton: Calle Klopstock och Leif C Johansson.

Omlindningsreparationen var rätt unik för NEA:s verkstadspersonal p.g.a. omfattningen och tidspressen. Totalt femton NEA:iter arbetade med motorn i olika skeden, så att tidplanen skulle hålla.

NEA:s elektromekaniker utförde demontering, felsökning, lindning, montage och slutprovning.

Motorn krävde stora insatser från NEA och våra samarbetspartners Dowding & Mills samt Siemens. Personalen jobbade i skift, dygnet runt under nio dagar.

Totalt var cirka 30 personer engagerade i reparationsarbetet. Förutom personalen från elverkstaden i Göteborg kom två elektromekaniker från NEA:s Gävleverkstad och två elektromekaniker och en provare, från NEA:s Örebroverkstad.

Vi fick teknisk support från Siemens Berlin från första dagen. Dowding & Mills i Birmingham, tillverkade lindningstråd och härvor samt medverkade vid omlindningsarbetet i Göteborg. Tunga Lyft och Kynningsrud, ansvarade för lyft och transport av motorn.

Ur NEA-verkstadens dagbok:

Onsdag 15/7, Borealis ringer på morgonen söker hjälp att felsöka. NEA åker dit. Jordfel konstateras. Torsdag 16/7, motorn på plats i NEA:s verkstad på kvällen. Fredag 17/7, identifiering av felet. Lördag 18/7, felaktig härva lokaliserar, nya härvor beställs. Tisdag 21/7, exakt felställe i härvan nu funnet. Onsdag 22/7, nya härvor anländer från England. Fredag 24/7, lindning klar, återmontage påbörjat. Lördag 25/7, testning pågår. Motorn går från NEA på kvällen. Söndag 26/7, laseruppriktning på plats hos Borealis av NEA. Onsdag 29/7, Crackeranläggningen kör på 100%.

NEA:s första optimistiska tidplan om när motorn skulle vara klar, höll inte! Föreningen blev hela fyra minuter.

Femton dagar efter motorhaveriet var Crackeranläggningen i full drift igen. NEA hade utfört ett arbete av världsklass, enligt kunden Borealis.

/ Leif C Johansson (NEA Göteborg).

NEA:s Motorhotell får en ny kund

Söderenergi är en ny kund i NEA-gruppens Motorhotell i Gävle, men en gammal kund till NEA:s elverkstäder.

Motorhotellets nya kund

Peter Sterner, NEA:s verkstadschef i Gävle har haft en nära dialog med Söderenergis förrådsföreståndare Hans Andersson i cirka åtta månader för att utforma avtalet till kundens största nytta.

Avtalet började gälla i augusti 2009 och det innebär att Söderenergis lokala elmotorlager av växelströmsmotorer, successivt avvecklas. Eller rättare sagt, det köps inte in några nya motorer till Söderenergis lager, utan allt eftersom motorer tas från deras lager, överförs ansvaret till NEA:s motorhotell, motortyp för motortyp.

Motorhotellavtalet mellan NEA och Söderenergi omfattar standardmotorer större än 11 KW.

För Söderenergi finns också en klar vinst i att de nyare motorerna som levereras från NEA som ersättning till de gamla, är både energieffektivare och har längre drifttid.

Totalt finns cirka tusen växelströmsmotorer i drift på Söderenergis anläggningar.

/ Peter Sterner (NEA Gävle),

Samarbetet under åren

Söderenergi är definitivt ingen ny kund till NEA-gruppens elverkstäder utan det finns en lång historia.

Bengt Ignell, vår tidigare versktadschef i Örebro, berättar med stort engagemang hur han 1982, det år Igelstaverket togs i drift, ”knackade på” och presenterade vad NEA:s elserviceverkstad kunde erbjuda.

Parterna kom överens om ett service- och underhållsavtal. Så inleddes en mångårig relation mellan NEA och Söderenergi (dåvarande Telge Energi).

Avtalet är i första hand knutet till de cirka 50 likströmsmotorer från 1 till 1150 KW samt de högspänningsmotorer som finns på Söderenergis fyra anläggningar.

Vad innehåller avtalet?

Elmotorer mår bäst av att vara belastade hela tiden. Men i ett värmeverk sker det endast under en del av året, för efterfrågan på fjärrvärme varierar med årstiderna. Då uppstår lätt problem i motorn med stort slitage på kolborstarna samt kollektorn.

Serviceavtalets huvudsakliga del utförs under sommarens driftstopp hos Söderenergi. De tre driftlinjerna med var sin panna stängs normalt från midsommar till en bit in i augusti. Då utförs av NEA ett förebyggande underhåll på motorerna, som byte av kolborstar, rengöring från koldamm, kontroll och eventuellt byte av filter samt uppmätning av isolationsvärde.

Mätvärden och eventuella avvikelser införes i Mätnet.

Lennart Johansson som är Söderenergis elchef är väl förtrogen med NEA. Han var elektriker på verket när Bengt kom första gången 1982.

Han säger att: ”Samarbetet med NEA har fungerat väldigt bra under åren. Det har bara varit att lyfta på luren, så får vi kontakt med NEA”.

Motorer till underhåll

Urvalskriterierna för vilken motor som går till underhåll är t.ex. isolationsvärdena, slitaget på kollektorn samt de allmänna miljö- och driftförutsättningarna för den enskilda motorn.

Repartitionsarbete utförs på NEA:s verkstad i Örebro.

/ Magnus Karlberg (NEA Örebro).

Bild ovan till vänster: Peter Sterner NEA:s verkstadschef i Gävle t.v. och Söderenergis förrådsföreståndare Hans Andersson t.h. invid en växelströmsmotor till fliskrossen. Dessa motorer kommer successivt att bytas ut mot nyare och effektivare motorer från NEA. Reservmotorer för dessa drifter återfinns på NEA:s motorhotell.

Bild ovan till höger, där är f.v. Bengt Ignell NEA:s tidigare verkstadschef i Örebro tillsammans med Söderenergis elchef Lennart Johansson. De granskar kolborstarna och kollektortytan i en likströmsmotor för en fjärrvärmepump till hetvatten.

Foton: Inge Grundberg.

El + Bil = Framtid?

Att snabbt få ut elbilar på marknaden tycker en av Sveriges yngre visionärer, Ulf Jakobsson i Göteborg, är mycket viktigt. Han ser bilpooler som svaret, eftersom elbilar än så länge är rätt dyra, kräver ett högt utnyttjande av fordonen och det talar för bilpooler.

Invigning i sommarhettan

Den tredje juli invigde infrastrukturminister Åsa Torstensson elbilspoolen på Lindholmen Science Park i Göteborg.

Hon framförde i sitt tal, vikten av att vi i Sverige kan möta klimatförändringarna med klimatsmarta val i vardagen.

Valen ska vara enkla och attraktiva, som passar både män och kvinnor. Elbilspoolen i Göteborg, är ett sånt val, tyckte Åsa vid sitt invigningstal.

Världspremiär?

Anläggningen är unik, i det att den innehåller både ett integrerat bokningssystem och laddningsstationer för fordonen.

Bolaget som står bakom projektet är norska Move About AS, där Ulf Jakobsson är delägare och samtidigt VD för det svenska dotterbolaget.

Ulf säger att uppbyggnaden nu pågår både i Oslo och Göteborg. Antalet elbilar som Move About erbjuder i bilpooler i Oslo är nu över 50 stycken, medan i Göteborg startade man i somras med 5 stycken.

Det är än så länge samarbetspartnern Lindholmen Science Center genom Test Site Sweden som är den store användaren av fordonen. De anställda får tillgång till fordonen för att bekanta sig med tekniken. Ett 50-tal användare ingår i pilotprojektet som pågår till årsskiftet 2009/2010. Projektet utökades under hösten med en användarstudie tillsammans med Chalmers och Göteborgs Universitet. Efter pilotfasen kommer Move About driva poolen kommersiellt.

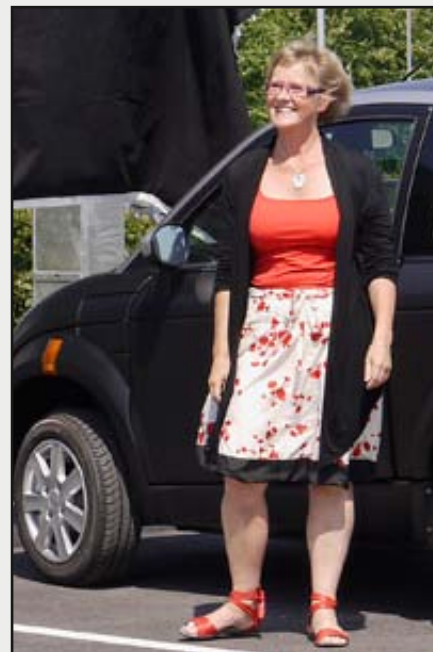
Till vänster: Ulf Jakobsson, den visionära entreprenören bakom Elbilspoolsprojektet i Göteborg. Till höger: Åsa Torstensson anländer i elbil till invigningen.

Ovan vänster: Laddning pågår. Ovan: en av de fem första "Think" elbilarna i Göteborg. Alla foton i artikeln: Inge Grundberg.

Nästa steg för Move About i Göteborg, blir ett nära samarbete med kunder som har en tydlig miljöprofil. För dessa etableras laddningsstationer på plats hos kunden. Öppna bilpooler för privatpersoner kommer också inom snar framtid att öppnas på flera platser i Göteborg.

NEA och Move About

Eder reporter passade på att besöka anläggningen dagen före invigningen och såg NEA:s Tommy Fjellidal och Kalle Börjesson göra de sista elinstallationsarbetena på de futuristiskt designade laddstolparna.

Till vänster: NEA:s montör Tommy Fjelldal visar Ulf Jakobsson från Move About, jordfelsbrytaren i den futuristiskt designade laddningsstationen.

Till höger: Laddningsstationen invigd och klar. Den innehåller regnskydd, plats för vila och en övervakningsfunktion.

Det finns i dagsläget två liknande laddningsstationer samt tre i en enklare design på Lindholmen Science Park.

I dessa finns även funktioner för övervakning och på sikt kommer de att få tak med solcellspaneler för elproduktion, så att belysningen i närområdet kan klaras av.

NEA:s arbetsledare Lars-Eric Adolfs-son var också på plats och diskuterade med Ulf Jakobsson om förberedelserna inför den stora invigningsdagen.

Samarbetet mellan NEA och Ulf kom egentligen till lite mer av en slump då Ulf hade sitt tidigare kontor nära NEA:s i Göteborg, men sen har samarbetet utvecklats.

NEA:s projektledare Lars-Eric, tycker att det varit spännande att jobba med Ulf och få följa Move Abouts etablering av bilpool i Göteborg. Lars-Eric har varit ett stöd till Ulf inom flera eltekniska frågor,

för att finna bra praktiska lösningar, till en elbilsbransch som ännu är i sin linda.

Samtidigt har Lars-Eric själv fått lära sig mycket om den nya tekniken. Inom parentes, så är nog också han själv lite biltokig, för privat äger han en mycket välvårdad Volvo Amazon.

Fordonen

Elbilsfordonen som används i Göteborg är de norskbyggda Think. En av anledningarna varför man valde just Think är att de uppfyller moderna krockkrav, sen kan man väl inte bortse från att Move About är norskt företag i grunden.

Det är fullt möjligt att bilpoolerna i Göteborg kompletteras med andra modeller av elbilar och laddhybrider, men det tar

nog sin tid, då det är så helt nya koncept för världens biltillverkare.

Räckvidden för en fulladdad Think är cirka 15 mil, men Ulf Jakobsson säger att det är inte något större problem för det användningsområde som man har i sin affärsidé. Oftast är det endast transporter inom det centrala Göteborg, så en fulladdad Think bör klara sig under dagen utan att behöva laddas mer. Efter en natts eluppkoppling står bilen åter klar för nästa dags uppdrag.

En av de bitar med konceptet som uppskattas av användarna är att det inte är nödvändigt att åka och "tanka upp" bilen när den ska återlämnas - det räcker med att ansluta sladden när bilen parkerats.

/ Inge Grundberg.

Till vänster: NEA:s montör Kalle Börjesson läser ritning vid installation av clip-central med mätarskåp.

Till höger: NEA:s projektledare Lars-Eric Adolfs-son (t.v.) samspråkar dagen före invigningen med Marcus Olausson från Etteplan och Ulf Jakobsson Move About (t.h.).

Ovan bild visar Tony Hultman invid spårvagn 302 (kort-tjock Långedragstvagn modell M8 med byggår 1925). NEA har renoverat en av dess två motorer.

Nedan bild där böjer sig Tony vid boggien på

Långedragstvagn 208 (MB01 med byggår 1928). I boggien hänger de två traktionsmotorer som NEA renoverat. Varje vagn har totalt fyra lika elmotorer för framdrift. Samtliga bilder: Inge Grundberg.

Historiska vagnar i Göteborg

Många som besöker Göteborg passar på att åka med de gamla spårvagnarna som trafikerar stadens gator.

De har med åren blivit en allt viktigare del i Göteborgs turistprofil, genom deras trafik till Liseberg.

Men få vet att Ringlinien som bedriver trafiken är en ideell förening och just det – hela trafiken bygger på ideellt arbete.

Under en trafiksäsong är ett trettiotal personer engagerade som förare och / eller konduktörer.

Säkerhet framför allt

Eftersom säkerhet är en ytterst viktig del måste Ringliniens förare vara utbildade genom Göteborgs Spårvägars försorg – antingen jobbar de redan som yrkesmässiga spårvagnsförare eller så har de genomgått utbildning genom Spårvägens instruktörer.

Ringliniens ekonomi bygger på den trafik som genomförs. Intäkterna kommer från Lisebergslinien och abonnemangstrafik för företag samt andra grupper.

Ringlinien och NEA

NEA-gruppens kontakt med Ringlinien började genom en förfrågan för motorrenovering av tre elmotorer till två av veteranvagnarna.

De aktuella vagnarna är vagn 302 och 208, båda har en bakgrund från "Långedragslinien" (Järntorget-Långedrag/Saltholmen).

Elmotorerna renoverades under sommaren 2009 hos NEA:s verkstad i Göteborg och de sattes sedan på plats i september.

Livet som verkstadschef för Ringlinien

Tony Hultman, Ringliniens verkstadschef, hyrs in från Göteborgs Spårvägar för att ansvara för det tekniska underhållet av vagnarna.

Vagnarna ägs av Göteborgs kommun, trafikerar av Ringlinien och Tony säger att idag är samarbetet gott med både kommunen och Göteborgs Spårvägar.

Han själv har en lång bakgrund inom Göteborgs Spårvägar där han som yngling började som springpojke, ja det kallas väl vaktmästare nu för tiden.

Den dag han fyllde tjugo var han fullt utbildad spårvägsförare och efter några år blev det verkstadsarbete, och det har han nu arbetat med i trettio år.

Kultur på hjul

Att underhålla vagnar är ett mångsidigt och krävande jobb – de äldsta i verkstaden är runt hundra år och de yngsta ”bara” runt femtio.

Tony lägger ner en stor del av sitt arbete på att leta efter leverantörer av reservdelar och kompetens. Det ska vara autentiska delar, som speglar tidsåldern. Bara att hitta rätt skruvar kan vara en tuff match, för ingen av stadens järnhandlare har idag kvar rätt typ och dimension.

Sen eftersöker också Ringlinien yrkeskunskaper som numera inte längre lärs ut eller tillämpas. För var hittar du idag en erfaren nitare? De försvann med vår Svenska varvsnäring!

Man får helt enkelt nyutbilda personal, vilket många föreningar verksamma med järnvägsfordon konstaterat är det enda realistiska alternativet. Men Tony har funnit att kunskapen ännu finns kvar utomlands, t.ex. i Baltikum.

Sysselsättningsproblem?

Renovering av gamla vagnar tar år av arbete, och allt ska göras så tidstroget som möjligt.

I de renoverade vagnarna finns t.o.m. gamla tidstypiska annonser, så viktiga nu för att skapa rätt stämning. Men Tony berättar att när han själv räddade dessa klenoder i sin ungdom, från gamla förråd och hotande städningar, betraktades han som mer eller mindre tokig.

Vi kan bara tacka honom och många andra kollegor som hjälpt till att spara och bevara ett viktigt kulturarv.

Minnenas kavalkad

Eder redaktör minns själv sina ungdomsår då han stod bakom föraren på linje 5 (15) till Bräcke och såg föraren svänga den stora ratten på Göteborgsmustangerna (M22/23).

Än i vuxna år minns jag den speciella doften av backelitplasten på handstången. Och doften finns kvar, när jag försiktigt stryker handen längs den bruna stången på vagnen i vagnhallen, luktar på handen, ja då kommer minnena åter.

/ Inge Grundberg.

Ovan:
NEA:s elektromekaniker
Henrik Lindström, monterar främre gavel på drivmotorn.

Till höger:
NEA:s elektromekaniker
Kjell Gustavsson slutkontrollerar elmotorn och ställer in kolborsthållarna.

Instruktionsboken till elmotorerna var i sig även den en raritet, och fick behandlas med stor respekt. Boken är nästan 80 år gammal.

På tur i Öresund

Till vänster: NEA:s montör Lars Jönsson drar fram sjöklassad fiberkabel på den västra kommandobryggan.

Ovan: (t.v.) NEA:s filialchef i Helsingborg, Mikael Stridh, M/S Auroras tekniske chef Stefan Bjernstål och Lars Jönsson, studerar det nya styrsystemets display.

Bilder: Inge Grundberg.

NEA i Helsingborg har under sommaren 2009 utfört installationsarbete ombord på Scandlines M/S Aurora af Helsingborg. Hon är en av tre syskonfartyg specialbyggda för linjen Helsingborg - Helsingör. M/S Aurora sattes in på linjen i april 1992 och är byggd i Norge. Varje enkeltur mellan Sverige och Danmark tar cirka 20 minuter, och sedan är endast 10 minuter avsatt för lastning/ lossning i hamn.

Färjan har diesel-elektriskt maskineri. Hon har inga roder utan styrs och framdrivs av fyra elektriska thrustrar. Fartyget lastar cirka 240 bilar och tar 1250 passagerare.

NEA:s i Helsingborg har varit underentreprenör till ABB som levererat ett nytt styrsystem för färjan, och man använder "masterBus-tekniken". NEA har levererat och installerat nya UPS:er som matar MasterBus-systemet, redundanta domänservrar, redundanta switchar, samt redundanta aspect/connectivity servrar. Driftsättningen har utförts av ABB.

Eftersom båten inte vänder har hon två bryggor döpta öst och väst. Mellan maskinrum och upp till båda bryggorna har

NEA dragit en sjöklassad fiberkabel i ett redundant system (två till var brygga). Hela utrustningen i maskinrummet är installerat i ett dataskåp där även fiberkablarna landar.

Fibern är både sjösäker enligt Lloyds / Bureau Veritas och brandsäker. Kabeln har en skärm av stål som gör den mycket styv trots sin ringa tjocklek (14 mm). Det har varit ett noga och tidskrävande arbete att dra upp fibern från maskinrum längst ner i båten till upp och ut på bryggorna.

Alla Brattbergare (Brattbergaren är en brand- och trycksäker kabelgenomföring för både varvs- och byggnadsindustrin) som öppnades för att kunna dra fram fibern skulle stängas omgående efteråt.

Även UPS:erna är levererade med hänsyn till de regler som gäller för sjöfart och framför allt färjetrafik.

NEA:s montör Lars Jönsson som utfört installationen säger: "Att den sjöklassade kabeln är, trots sin ringa dimension, styv och krävande vid installationsarbetet. Det är som att dra en FKKJ 4x25".

/ Mikael Stridh och Inge Grundberg.

Bild t.v. Reimo Regin och Lars-Åke Skareteg kontrollerar ljusvärdena i entrén.
Bild t.h. NEA:s montör Rickard Leander justerar ljudbilden i Whitebox-rummet.
Fotograf: Inge Grundberg.

En svart kub, 18x18x18 meter har satt Kalmar på Sveriges kulturkarta. Det handlar om Kalmar Konstmuseum (KK) som byggdes 2007/2008 tätt inpå och nu integrerat med den klassiska restaurangen "Byttan" från 1939.

Museets logotyp utanför ingången, två "k" utstansade i en ilsket gul platta, är redan det en signal om att man vill synas. Ja själva museet i sig är ett konstverk, för kontrasten mellan den råa betongen och de gula informationsfälten, har en speciell dynamik i sig. Så kraftfullt är intrycket av museet att utställningarna i sig kan glömmas bort.

Som ett erkännande av sin speciella arkitektoniska utformning har museet vunnit Svenska Arkitekters Kasper Salinpris 2008.

Hela "kuben" är en föregångare på det sättet som betongen fått dominera och de arkitektoniska visionerna berör mycket, även el, och då speciellt belysningen.

Vissa armaturval är uppseendeväckande för denna typ av byggnad, men de förstärker konsekvent helhetsintrycket.

"För NEA vars entreprenad innehöll kraft, belysning, tele, data och brandlarm, så ställdes vi inför speciella problem", säger Reimo Regin, ansvarig projektledare på NEA. "Ingen kabeldragning fick synas, inget skulle få störa upplevelsen av utställningarna.

Vi fick inte sätta några rörfästen för att hålla fast rören mot gjutformarna, då dessa skulle synas mot de råa betongytorna. Utan vi fick använda oss av tex armeringen för att fästa upp rören. Detta är ju klart mer arbetskrävande."

I byggnaden finns många avancerade system och ett av dem är ljusregleringen som ska belysa utställningarna på rätt sätt. Ljussättningen kan vara ett mycket känsligt ämne för konstnärerna som ställer ut, ljuset styr upplevelsen av verken.

Efter konstmuseets färdigställande har Reimo och museets tekniker Lars-Åke Skareteg haft regelbundna kontakter för att gå igenom tekniken, då behoven förändras lite för varje utställning.

En viktig del i flexibiliteten, är de 67 golvbrunnarna som finns i utställningshallar, ateljéer och administrativa ytor. Lådorna som är utrustade med uttag för kraft, data och tele är infällda i betongen och den rostfria kanten fick slipas ned för hand för att det skulle vara en helt slät golvyta.

/ Inge Grundberg.

Ovan t.v. rörläggningen i tak.
Ovan t.h. entrén till museet, med "Byttan" till höger. Foto: Lars-Åke Skareteg.

Bilden visar ett specialfordon från Kalmar Motor för transport av kabeltrummor. Kund ABB Karlskrona. Foto via Kalmar Motor.

På den Nordiska marknaden är man klart dominerande. De världsledande patent man innehar innebär också att produktion sker i England på licens från Kalmar Motor av just de dragstångslösa fordonen.

Som ett viktigt komplement till dragfordonen tillverkar Kalmar Motor specialfordon till industrin. Kundunika fordon, levererade med full support, garantiåtagande samt dokumentation. Fordonen används t ex för transport av tunga kabeltrummor, verktygsväxlare, rangering av pressverktyg. Kunder återfinns bl a inom bil- och verkstadsindustrin samt smältverk.

En mästerlig dragare ●●●●●

I Sverige finns flera företag, som till det yttre verkar rätt små, men ur ett internationellt perspektiv ändå kan vara bland de världsledande på en nischad marknad.

Med stor stolthet berättar Kalmar Motor att deras dragfordon FB 600 valdes av Boeing, en av världens två största trafikflygtillverkare, för att inom fabriksområdet positionera sin nya framtidssatsning, Boeing 787, Dreamliner.

Vid första offentliga visningen av det nya flygplanet drogs hon av det svenska dragfordonet från Kalmar Motor.

Det är en symbolhandling, som inom flygvärlden är ett ytterst stort erkännande av Kalmar Motor.

Om vi börjar från början

Kalmar Motor har sina rötter tillbaka hos Kalmar Verkstäder. 1971 köpte kamrer Bo Elvström loss verksamheten och bildade Kalmar Motor. På den tiden var mindre dragtruckar för SJ, Posten och Luftfartsverket grunden.

De flesta av er läsare som åkt tåg eller flugit på 70-talet, har säkert sätt den lilla knubbiga trucken, som drog runt bagagevagnar på SJ:s perronger och Svenska flygplatser.

Även om produktionen av den fordons-typen upphörde på slutet av 80-talet, finns många kvar, och det är en strid ström av beställningar på reservdelar till Kalmar Motor, för dessa kultfordon.

Mats och Magnus tar över

Sedan 1997 ägs Kalmar Motor av Mats Petersson och Magnus Johansson. Båda hade då arbetat många år i företaget och varit tätt involverade i det som nu är Kalmar Motors huvudprodukt, dragfordon för flygplan.

Runt 90% av omsättningen är knuten till dragfordon och den viktigaste modellserien återfinns i den nya tekniken - dragfordon utan dragstång. I snart 20 år har Kalmar Motor varit en av de världsledande aktörerna, och har enligt egen utsago cirka 15% av världsmarknaden.

NEA och Kalmar Motor

NEA:s filialchef i Kalmar, Per Jonsson, har länge haft Mats och Magnus som kund. NEA har genomfört elarbete i deras fastighet, både vid om- och tillbyggnad, samt självklart utför NEA det normala elunderhållsarbetet.

Vid toppbelastningar i Kalmar Motors verkstad, har NEA:s servicemontör Stefan Blom även fått rycka in med elarbete på truckarna, när Kalmar Motors egna elektriker inte hinner med.

Framtiden

Som många andra företag känner Kalmar Motor av den konjunktursvacka som griper världen 2009, men de ser positivt på framtiden. Detta tack vare sin ledande position på dragfordon utan stång och deras förmåga att erbjuda bra lösningar till rätt pris. Men kanske den största fördelen är att de som en mindre organisation är flexibla och lyhörda för kundens behov.

/ Inge Grundberg

Kalmar Motors "towbarless" dragtruck TBL 180 på Arlanda, vid "push-back" av en Fokker 70 från Austrian. Foto: Peter Tancred.

NEA:s montör Stefan Blom utför kontaktering vid styrdatorn, vilken är dragtruckens "hjärna". Foto: Inge Grundberg.

LED: dekorations- eller allmänbelysning?

NEA-montören Thomas Öberg monterar LED Spot i en 60x60 takplatta. Foto: I.G.
Nedan t.v. LED Spot, 3x1 W, 160-220 lumen ersätter 15W 12V halogen, IP44 infälld.
Nedan t.h. LED Panel Light, 12 mm tjock LED panel för tak- eller väggmontage. 4300 lumen, vid varmvit 3500 K, 72 W.

Fakta om LED: LED-ljuset är helt fritt från IR- och UV-strålning. För upplevelsen av LED viktiga faktorer; färgtemperatur, färgåtergivning, ljusflödet och ljusutbyte.

Färgtemperatur: följande huvudgrupper, Varmvita -2700-3500 K, Vita 3700-5400 K och Kallvita 5400-7000 K.

Färgåtergivning: Hur bra återger LED färger? Mycket bra för Varmvita och Vita. Prova dig gärna fram för att se hur du själv upplever LED-ljuset.

Ljusflöde: Eftersom LED mäts på samma sätt som t.ex. rundstrålande lysrör i lumen (lm) och LED i dagsläget i huvudsak lämpar sig bäst i riktade tillämpningar kan lumen-talet vara missvisande, och LED ska upplevas på plats för att ge rätt intryck.

Ljusutbyte: LED närmar sig de bästa lysrören, mätt i lm/W. Så det är definitivt en väldigt energieffektiv ljuskälla.

I samband med glödlampans utfasning talas det mycket om LED-belysning. Alla är väl överens om att det är framtiden, men är LED en färdig produkt?

Idag finns det väl fungerande LED-ljuskällor. Än så länge har de huvudsakligen varit som dekorationsbelysning och är precis i brytningstiden då den även gör intåg i området nyttoljus.

LED-ljuskällor gör sig bäst i armaturer där ljuset riktas. Idag finns det framme LED-lampor som direkt kan monteras i halogenspottar med GU10-fattning. Men ger de tillräckligt ljus?

Att jämföra Watt på en halogenspott med en motsvarande för LED är lite missvisande. Det handlar mer om att se till vilken ljusmängd den ger mätt i lumen. Det är fullt möjligt att ersätta halogen med LED. Den stora fördelen är en längre drifttid och lägre energiförbrukning.

Är det då lönt att byta idag?

Om armaturen sitter på en plats som är svårtillgänglig p.g.a. t.ex. höjd och därmed arbetstiden för att byta en ljuskälla blir omfattande, är det definitivt värt att överväga ett byte till en LED-ljuskälla.

För med LED och dess markant längre livstid, kommer underhållskostnaden markant sjunka. Att ni dessutom kommer att spara energi är väl närmast att se som en bonus.

LED kommer allt mer som en designad produkt, där ljuskällan är integrerad med armaturen. I och med att själva ljuskällan är så kompakt är LED väldigt lämplig att integrera vid utformningen av armaturen och ger därmed designers nya möjligheter som inte funnits tidigare.

Att använda LED för att direkt ersätta glödlampor i standardarmaturer, då är LED ännu inte moget, för än så länge finns inte de LED-ljuskällor som sprider ljuset på det sätt som vi är vana vid från en glödlampa. I dessa fall är det att rekommendera halogen eller lysrörslampa, som ljuskälla.

LED som ljuskälla till vanliga takarmaturer med lysrör, ja även det kommer men är ännu inte riktigt framme. Men för de av er som är nyfikna på möjligheterna med LED, så kan vi rekommendera att ni tar en titt på takplafonder i LED som finns för montering i standard innertak med 60x60 plattor.

Viktigt att veta, är att vid tillverkning av LED-ljuskällor sker en naturlig variation i färgtemperatur. Ta med detta i ert beslutsunderlag. Mycket talar för att vid byte till LED bör hela rumsenheter bytas samtidigt för att ge rätt intryck.

Ölands Folkhögskola besöks av NEA-journalen

Vi besöker Ölands Folkhögskola, som ligger sydost om Färjestaden.

Där möter vi Behnn Edvinsson, rektor för skolan. Han är djupt engagerad i den ny- och ombyggnad som skett under 2009. Konstens hus, heter den nya delen. De första skisserna till denna byggnad kom från Behnns egen hand.

Ljuset har i stor utsträckning fått bestämma lokalernas utformning. Det första intrycket domineras av ett kraftigt ljusinsläpp, genom vågat stora fönster.

Eder redaktör tänker direkt på femtiotalsarkitektur och jag drar lätt paralleller till min hemmastad Lund med dess Konsthall, för där finns samma ljusspel.

I Konstens hus på Ölands folkhögskola, finns nu ateljéer, bibliotek samt en lokal för gymnastik och motion.

Natur- och konstljus

Zobra-armaturerna i taket är en viktig del i det estetiska helhetsintrycket och de återkommer på flera platser i den nya byggnaden. Strikta krav på rätt färgåtergivning, ledde till valet av metallhalogenlampor i ateljédelen medan lysrörslampor fanns lämpligare i gymnastikdelen.

NEA i Kalmar har utfört uppdraget som en totalentreprenad omfattande, brand- och inbrottslarm samt elarbeten. Med i uppdraget fanns bl a en ny fördelningscentral.

Projekteringen startade i december 2008, etableringen inleddes på plats i mars 2009 och som mest hade NEA fyra elektriker.

Rektor Behnn Edvinsson säger att han är mycket nöjd med hur NEA har utfört elarbetena och prisar samarbetet med NEA:s projektledare Peter Johansson, för Peter "lyssnar". Enligt Behnn "är detta det bäst genomförda bygge han varit med om". Invigningen av lokalerna skedde i samband med konstnatten den 25:e september.

Bild till vänster: Med på bilden räknat från vänster är skolans rektor Behnn Edvinsson, NEA:s ledande montör på arbetsplatsen Peter Ragnar, projektledare från NEA i Kalmar Peter Johansson och projektets el-kontrollant Jan Nilsson.

På liften NEA:s montör Martin Alriks-son verksam med monteringsarbete på en Zobra-armatur. I denna delen av byggnaden med metallhalogen-lampa.

Foton: Inge Grundberg.

Folkhögskolans inriktning

Den forskande och gestaltande pedagogik som utvecklats på Ölands folkhögskola representerar de konstnärliga uttrycken och tankesättens olika läroprocesser. Människan har olika intelligenser och därför också behov av olika lärosätt (s k lärstilar).

Att det är i poesin, musiken, dramat, litteraturen, filmen, fotot och övriga konstformer som människan kommit längst när det gäller möjligheterna att synliggöra och gestalta sina berättelser, drömmar, kunskaper, visioner och idéer om själva livet, framkommer tydligt i skolans grundfilosofi.

Det finns många förmågor inom oss som ännu inte väckts till liv. Ölands Folkhögskola har många veckokurser under sommaren, med inriktning på bl a foto, textil, grafik, målning, musik, dans, skrivande. Kanske någon av dessa passar er. Själv är jag ännu så länge bara skribent, fotograf och grafiker, kanske jag anmäler mig till en av deras kurser nästa sommar.

/ Inge Grundberg

Två fasadbilder tagna dagen före invigningen. Konstens hus är den mörka delen. För att fira invigningen har delar av fasaden utgjort en extra utställningsyta för konstverk. Foto: Peter Johansson.

Mittersta bilden visar NEA:iterna Peter Johansson (t.v) och Peter Ragnar (t.h.) i samtal under installationsarbetet. Notera att i denna gymnastik-/ motionslokal är Zobra-armaturen utrustad med lågenergilysrör.

Faktatext:

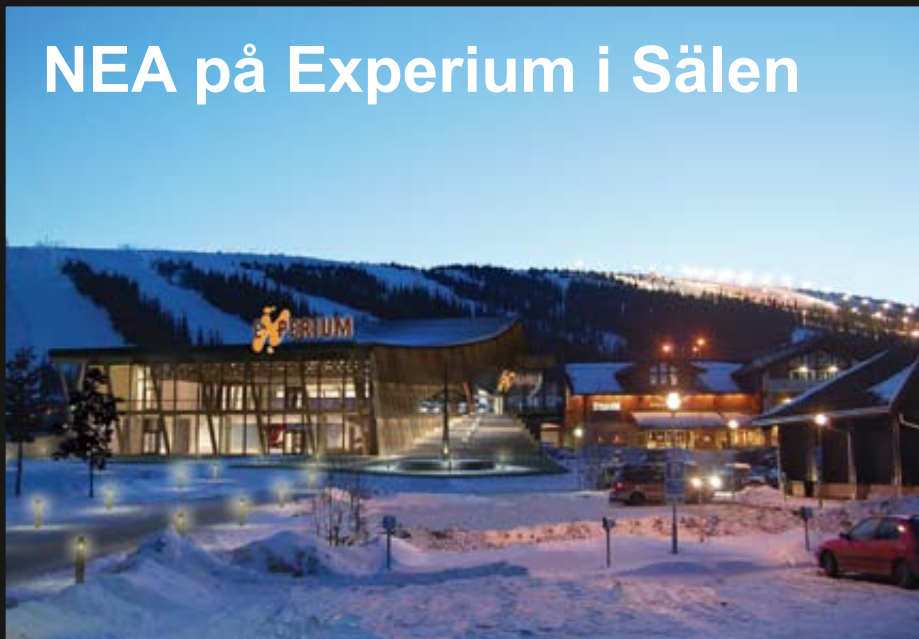
Installationsarbetena vid folkhögskolan har innefattat dels en ombyggnad av befintliga lokaler om cirka 250 kvm samt en nybyggd del, kallad (hus 25) Konstens hus, om 2.200 kvm. Den nya delen innehåller ateljéer, verkstäder, bibliotek, kontorslokaler och gym.

NEA har stått för projekteringen och utförandet av installationerna för kraft, belysning, data, tele, brand, och inbrott. Dessutom har en ny fördelningscentral av typ klip ingått i projektet dit anläggningens elmätare flyttats ut. Vi kan avslutningsvis glädja oss åt att vi har fått vara med och, som skolans rektor uttrycker sig, "förverkliga en dröm", och vi önskar därmed skolan lycka till med sina nya lokaler.

/ Peter Johansson (NEA Kalmar).

NEA på Experium i Sälen

Experium ligger vid Snöcentret i Lindvallen och blir Sälens nya upplevelsecenter.

Ett av målen med investeringen är att erbjuda gästen ytterligare upplevelser efter skidåkningen, men också skapa ett mervärde under resten av året då experium kommer vara öppet året runt.

Byggnationen av Experium började 1/4 2008 och invigningen är planerad till Lucia 2009. NEA:s entreprenad inleddes under sommaren 2008 och anläggningen ska slutbesiktigas sista november 2009. PEAB är NEA:s beställare.

Projektet har inneburit en kraftsamling för NEA i Dalarna med montörer från Mora, Borlänge och Falun.

Under hösten 2009 har NEA haft som mest 29 montörer samtidigt på plats. Normalt arbetar man fyra dagar om tio timmar, måndag - torsdag.

NEA:s projektledare är Christer Mörth från Mora, som varit på plats sen NEA startade upp sitt projekt. Förstärkning från maj 2009 har utgjorts av Uno Fändriks från Borlänge. Två ledande montörer har funnits på plats, Per-Olof Engström och Esbjörn Caris.

NEA har utfört kraft och belysning samt brand- och inbrottslarm. Till ljud och bild samt passageanläggningarna, som tillhandahållits av Skistar, har NEA utfört kablage och inkoppling. Detta har också skett mot vent-entreprenören och de som levererat vattenreningsanläggningen.

Både Christer och Uno framhäver hur tekniskt tät anläggningen är. Den har verkligen krävt att vi har haft rätt folk på plats, med god teknisk kompetens.

Bildfakta: Ovan till vänster, Experium i Sälen så som det kommer att se ut vid starten av vintersäsongen 2009/2010. Foto: Experium/Skistar. Alla övriga foton i denna artikel, Inge Grundberg.

Ovan: Uno Fändriks projektledare, Per-Olof Engström ledande montör, Ulf Reisek filialchef Mora och Esbjörn Caris ledande montör.

Nedan från vänster: Kjell Eriksson och Ulf Reisek diskuterar kopplingsschema till köket. Thomas Soors ansluter köksmaskiner till elskåp för kök. Henrik Bysell ansluter tryckgivare till kompressor för vattenrening.

Trots mer än tjugo år som projektledare, har inte Uno sett en så här tekniskt omfattande byggnadsentreprenad.

NEA:s filialchef Ulf Reisek börjar räkna på fingrarna, de delar som verkligen sticker ut i denna entreprenad.

”Vi har t.ex. el mot vattenrening, bastu och åkattraktionerna. Sen har det varit ett evigt pusslande med plattläggaren, då stora delar av golv och väggar är kaklade. Och mycket av installationerna har skett på hög höjd, som krävt liftar.” Sen flikar Christer in; ”drunkningslarmet - det kopplade vi ju in också”.

Ulf för också upp, ”hela Experium är ett upplevelsecentrum, då är belysningen mycket viktig! Vi har jobbat nära Skistars ljusarkitekt.

Ett ytterst spännande samarbete, med mycket ge och ta, en process för att se till att kunden verkligen får det ljus han önskar”.

På flera ställen i Experium finns ett maritimt tema. Det har förstärkts med armaturer i den stilen. Sen har också andra specialarmaturer tillverkats av smeder.

NEA i Mora, som ofta lokalt kallas vid det gamla namnet Mora-Orsa Elektriska, har anor till 1923. Verksamheten kom i NEA-gruppens ägo 1976. Elinstallationer i Sälenområdet under dess lågsäsong har vad Ulf Reisek känner till, skett sedan sjuttioalet. I princip varje lågsäsong (maj-oktober), har NEA haft en större eller mindre entreprenad i Sälenområdet.

/ Inge Grundberg (NEA).

Bildfakta: Ovan från vänster, Per-Olof Engström monterar infälld armatur i bowlinghallen.

Jonas Kans fäster Fagerhults Pleadarmatur med Dalidon i evenemangarenans tak.

Per-Olof Engström visar armatur med speciellt ”maritimt tema” i badanläggningen uppsatt av NEA.

Nedan från vänster: Mats-Rune Larsson utför kanalisation och ledningsförläggning till drunkningslarmsanläggningen.

Daniel Olsson ansluter armatur och högtalare i bad- och spaanläggning.

NEA serverar vattenkraftverk

Bild till vänster: **Tunafors vattenkraftverk.** Byggår: 1914. Tre aggregat: en rörkaplanturbin och två Francis tvillingturbiner. Installerad effekt: 1,5 MW. Årsproduktion: 6,0 GWh.

På bilden tagen i generatorhallen ser vi från vänster, Per-Åke Sjöberg, John Nielsen och Johan Heed från NEA och från Strömfallet, dess VD Henrik Sandberg.

Montörerna utför ronderingar av verken, enligt fastställt underhållsschema, två till tre gånger i veckan. Exempel på utfört arbete i rondering och jouruppdrag:

- Justering av börvärden i styrskåp.
- Smörjning och okulär kontroll av generatorer.
- Robofon töms på data, återställs efter larm.

Henrik Sandberg, VD på Strömfallet, är mycket nöjd med det arbete som serviceorganisationen i Eskilstuna utför på Strömfallets fyra vattenkraftverk, två i Torshälla och två i Eskilstuna. NEA:s montörerna är självgående, klarar bra av att möta olika situationer, har god erfarenhet från service på industrin, vilket är viktigt. För arbete på vattenkraftverk är mer än "bara el".

Henrik säger att Strömfallet har en bra och engagerad dialog med NEA:s montörer. De kommer med förbättringsförslag på anläggningarna, och de ser till helheten.

Sen ställer de upp i ur och skur. Henrik berättar, med viss beundran, om när

Strömfallet blev upprigad en nyårsafton, sent på kvällen. Det var en av NEA:s servicemontörer som stod ute på ett av Strömfallets vattenkraftverk.

Strömfallet köpte de två Torshällaverken 2005, de i Eskilstuna följde året efter. I Torshälla arbetade då redan NEA, och Strömfallet fortsatte och utvecklade samarbetet till alla hans verk. Det gav företaget en kortare startsträcka då flera av NEA:s servicemontörer redan var vana vid problematiken på vattenkraftverk.

I dagsläget är nio av servicemontörerna i Eskilstuna inkörda på Strömfallets kraftverk.

Flödet förbi kraftverken är mellan 6 kubikmeter per sekund vid lågt flöde till runt 60 kubikmeter vid kraftigt. Det är viktigt att reglera vattennivån, toleransen är endast ett par centimeter. Vid vårflod eller kraftiga regnskurar uppstår ett flöde som är större än det som går via kraftverkens generatorer, och då måste dammluckorna snabbt och säkert kunna regleras för att släppa förbi "överflödigt" vatten.

NEA har även en jourservice, och under vinterhalvåret är utryckningar rätt så vanliga. Risk finns att gallren vid vattenintagen blockeras av is/issörja, om gallren inte rensas snabbt.

Tunafors vattenkraftverk: Nedan till vänster, NEA:s servicemontör Per-Åke Sjöberg utför infasning på nät efter återstart av generator. De två äldre generatorerna används normalt i läge full fart, eller av-

stängda. Den nya tredje generatormatometregleras efter aktuellt flöde. Nedan mätarna; den översta är spänning från generator två, nästa är infasning av generatorns hastighet (för långsamt /för fort),

nästa är frekvensmätaren och till sist spänning från generator ett. Nedan, smörjning av regulator.

Bild till höger: Jan Hansen utför avläsning av mätvärden på effektuttag för Faktoriholmens fyra generatorer.

Nedan till höger: Reservkraftverket som behövs för att reglera dammluckorna vid eventuellt spänningsbortfall. Provstart ingår i månadsunderhållet. Jan Hansen visar Henrik Sandberg hur aggregatet startas upp.

- Återstart av generator efter automatiska nödstopp.
- Avläsning av värde (t.ex. vattennivå och effektuttag).
- En speciell månadsrondering utförs även, då kollas reservkraftaggregatet samt värmeslingorna till dammluckskenorna. Reservkraftaggregatet behövs för att kunna automatreglera dammluckorna vid eventuellt spänningsbortfall.

En blockering kan leda till att generatorerna automatstoppas, med påföljande energibortfall. I de fall generatoren stoppats, får NEA-montören starta om den.

Styrskåpet till automatfallluckan vid Faktoriholmen, har NEA installerat och programmerat. NEA har också installerat robofonerna som automatiskt skickar mätvärden samt "ringer upp" bevakningsbolaget om fel uppstår i anläggningen.

I sig kan man säga att NEA har en viktig del i ansvaret för att vattennivåerna genom Eskilstuna och Torshälla är rätt.

/ John Nielsen & Johan Heed
(NEA Eskilstuna)

Faktoriholmens vattenkraftverk:

Nedan bild, i den regelbundna ronderingskontrollen utförs granskning av generatorns oljenivå, okulärbesiktning av kolet vid generatorns axel.

Smörjning utförs också regelbundet.

Här är det NEA:s montör Jan Hansen som utför manuell rensning av galler. På anläggningen finns fyra turbiner, med totalt tre olika vattenintag.

Nedan bild en kontroll av hydraulaggregat för reglering av dammluckor. Samtliga bilder i artikeln, Inge Grundberg.

Elinstallationer i lantbruk

Installationen i ett lantbruk ställer speciella krav - mer än vad jag väntade mig - trodde först inte det var så komplicerat, säger Olle Hultengren, filialchef på NEA i Stenungsund.

Den senaste anläggningen som utförts är Totorps gård. En familjeägd större gård på östra Orust. Anläggningen är sådan att de 88 korna är frigående i byggnaden. De kan själva välja när de vill ha foder och bli mjölkade av mjölkroboten. Där finns även en automatisk ryggkliarborste, att besöka för korna när de så önskar. Korna är uppmärksatta med små ID-chips i öronen och ett halsband som mjölkroboten använder för identifiering.

Styrsystemet håller reda på när kon mjölkats och fått foder. Om de inte mjölkats på cirka 14 timmar, går en varnings-signal till bonden som kan gå ut och kolla upp just den kon.

Det är en hög automatisering på Totorps gård och styrning sker av mjölkroboten, den självgående utfodringsroboten, kraftfoderutrustningen samt utgödslingsautomatiken.

Olle säger att: ”Det är viktigt att vara med i hela byggprocessen. Nu har vi lärt oss mycket och jobbar gärna vidare med lantbruk, inte bara i vårt närområde utan gärna inom ett större geografiskt område.”

I den nybyggda ladugården är belysningen reglerbar i tre lägen, så att man ska kunna simulera ett midsommardaygn, för då mår korna bäst och producerar mest mjölk.

Installerade centraler är byggda inom NEA. Vi har även utfört projektering.

Byggare är Ydregården som NEA Stenungsund redan samarbetat tidigare med på ett ridhus.

”Viktigt att förstå, är hur känsliga kor är för magnetiska fält, mycket mer än vi människor. Därför måste alla metalldelar jordas, med Pus-jordning”, säger Olle.

Ovan bild till vänster: Olle Hultengren vid styrskåp till mjölkrobot. Till höger: Mjölkröbot i tjänst.

Potentialutjämning (PUS-jordning)

”I utrymmen för husdjur ska anordnas kompletterande potentialutjämning för att förbinda installationens skyddsledare med alla utsatta delar samt främmande delar, som husdjur kan beröra”, enligt installationsregler för landbruk. ”Systemet för potentialutjämning i ett stall har bl.a. till uppgift att jämna ut elektriska spänningar mellan olika inredningsdetaljer.”

Se de nedre bilderna på föregående sida: Pus-jordning utförs av alla metalldelar i lantbruket.

Pus-bocken samlar Pus-jordningar. Jorden potentialutjämnas via bocken. Det finns två bockar, en i var ände av byggnaden, varav den ena är ansluten till jord via ett jordspett.

Gnagarsäkrat

”När kända eller förväntade förhållanden medför risk för angrepp av djur, exempelvis gnagare, ska ledningssystemet väljas med hänsyn till detta eller så ska ett särskilt skydd anordnas”.

Det är viktigt att förlägga kabeln så att skaderisken minimeras från gnagare, vilka är vanliga i lokaler med lagring / hantering av foder och spannmål.

Gnagare anses inte kunna komma åt kablarna om de förläggs på vägg, på undersida tak / bjälke, på bärtråd eller på kabelstegar som monterats vertikalt.

/ Inge Grundberg

Ovan bild till vänster: NEA:s montör Daniel Olsson visar gnagarsäker steg och tätning (genomföring) av kraft och belysning. Se även nedan bild till vänster: Gnagartät försegling av kabelgenomgång av tak.

Ovan till höger: Kapslad armatur, D-märkt Luxorarmatur. Utrustade med HF-don för att undvika den brandrisk en glimtändare kan innebära.

Nedan till höger: Ingång från reservkraftverk i kopplingsskåp. Det är försett med förreglad omkoppling till reservkraft. Kraftaggregatet är kalibrerat av NEA, för att få god elkvalitet. Den höga datoriseringen av gården ställer stora krav. Kraftaggregatet är överskottsmateriel från försvaret.

Samtliga bilder i artikeln av Inge Grundberg.

Tvättproffset i Ljungby

NEA satsar på att jobba långsiktigt nära kunderna. Ett bra exempel på detta är hur NEA i Ljungby arbetar med sin granne Electrolux Laundry System.

Samarbetet går långt tillbaka, till den tid då bolagen hette Ljungby Eltjänst och Wascator.

Deras produktionsbyggnad uppfördes tidigt sjuttital och då gjorde Ljungby Eltjänst elinstallationen. Sedan dess har våra montörer från det som nu är NEA i Ljungby utfört elarbeten där.

Uppdragen genom åren har varit många och har omfattat förutom traditionella elarbeten, även installationer inom säkerhetsområdet; som brandlarm, passage-system, datanät m.m.

Utrustning för proffs

Inriktningen för Electrolux Laundry System är professionella kunder. De tillverkar tvättutrustning från 5,5 till 110 kg med anslutningseffekter upp till 85 kW.

NEA färdigställde i år en stor installation i kundens nya laboratorium för testkörning av torktumlare. Den omfattade även ett nytt lågspänningsställverk för labbet.

Testlaboratorium för torktumlare

Ett avancerat provskåp finns till var och en av de åtta arbetsplatserna för provning.

I testlabbet ska maskinerna kunna köras anpassade för olika marknader runt världen. En vridtrafo och en frekvensomvandlare ingick därför, detta för att man ska kunna välja olika spänningar och frekvenser. Det innebär att kunna testa utrustning på allt från 85 till 550 Volt, och 45-65 Hz.

För de två labben med inriktning på torktumlare respektive tvättmaskiner, skall en ny transformator installeras.

Målet är att få en renare elmiljö för labben - en miljö utan övertoner och störningar i form av spänningsvariationer orsakade av den närliggande produktionen av torktumlare och tvättmaskiner.

Vid testanläggningen råder Ex-miljö, då det finns flera marknader, där det är vanligt med gasdrift av maskinerna.

Med hänsyn till att det testas med gas i tre former; naturgas, stadsgas och gasol, har en klassningsplan tagits fram.

NEA har haft samordningsansvar för installationen, där flera andra aktörer varit med, som t.ex. AGA för gasen, Siemens med styrsystemet för ventilation, Nalo, WSP samt förstås Electrolux egna tekniker.

Enligt labb-chefen på Electrolux Laundry System Leif Persson, är ambitionen att torktumlarlabbet skall bli världsledande för torktumlarprovningar.

Det vardagliga samarbetet

NEA utför löpande och förebyggande underhåll av elinstallationerna i huset. Det blir många småuppdrag i den stora produktionsanläggningen. Enligt Rune Ek, driftchef hos Laundry System, "fungerar samarbetet med NEA alldeles utmärkt".

/ Lars Ljunggren (NEA Ljungby).

Bild överst till vänster, Lars Ljunggren NEA t.v., Istvan Zsombori från Electrolux t.h., vid en av arbetsplatserna i testlabbet för torktumlare. Överst till höger, NEA:s montör Erik Carlsson arbetar vid ett av de åtta elskåpen i testlaboratoriet. Till vänster, Erik vid frekvensomvandlaren i källaren. Till höger, Erik utför löpande mindre uppdrag som t.ex. här, förberedelse för maskinflytt i produktionshallen. Fakta om Electrolux Laundry System kan inhämtas på: www.laundrysystems.electrolux.se Samtliga foto: Inge Grundberg.

Kylservice i Ljungby

En verksamhet som snabbt expanderar, enligt NEA:s filialchef i Ljungby Lars-Göran Hoving.

På två år har vi ökat med cirka 50% och våra två certifierade kylmontörer har speciellt under sommarhalvåret fullt upp att göra. ”Vi är störst i staden vad gäller kylservice och jag ser gärna att vi ökar mer”, säger Lars-Göran.

Pär Sterner, NEA:s servicechef i Ljungby är ansvarig för kylservicen. Och på min fråga hur länge man har jobbat med det, så tänker han till, ”när jag började 86, då var Lars Ove redan igång med det”.

Så vi väljer att fråga en av de certifierade montörerna, Lars Ove Kristoffersson.

”Vi har hållit på med kylmedia sedan sjuttioalet för hushållsmaskiner och i kommersiella anläggningar från tidigt åttital”, säger Lars Ove, som arbetat med kyla sedan 1978. Att arbeta med kyla innebär många olika kunder och platser att besöka. Bilar och bussar, är en viktig del. ”Och NEA samarbetar med alla de bilhandlare som inte har egen kylservice.

Sen kommer det även privatpersoner till oss” säger Pär. NEA har faktiskt inrett en egen liten verkstad just för att kunna ta emot personbilar. Och bussar får efter kontroll av oss intyg till bilprovningen.

Lars Ove säger att vi gör även skogsmaskiner, traktorer och skördetröskor.

Servicechef Pär Sterner och kylmontör Andreas Larsson. Luftvärmepump på privat villa utanför Ljungby. Andreas utför efterkontroll.

Samtliga foton i artikeln, Inge G.

NEA utför Kylmediarapportering till Miljö & Bygghuset inom kommunen. Rapporteringen omfattar alla företag med över tio kg kylmedia. Arbetet inkluderar kontroll av kylmediaförbrukning och en besiktning av om anläggningen är i gott skick. NEA har ett tiotal kunder där vi utför rapporteringen, oftast är det luftkonditioneringsanläggningar och kyldiskar.

För att utföra kylservice krävs att bolaget är ackrediterat av Swedac enligt kylmedieförordningen samt att man har certifierade kylmontörer. Sen krävs en årlig revision samt ett speciellt kvalitetssystem anpassat till att arbeta med kylmedia.

/ Inge Grundberg (NEA).

Dessutom arbetar NEA:s kylmontörer med kylmedia i butiker, restauranger och skolor. Det innebär bl a luftkonditionering, kylrum, avfuktningssystem, kyl och frysar.

NEA i Ljungby har sedan länge installerat luftvärmepumpar, och arbetar då med både elen och kylmediat.

Ovan: Lars Ove Kristoffersson utför kontroll av kylmedia på en personbil på en bilhall i Ljungby. Till vänster: Andreas läcksöker motell Ljungbys kylanläggning. Till höger: Andreas utför temperaturmätning i kylrum.

Bo Lindqvist tillträdde den 1 november som VD för NEA Elmateriel AB.

Bo kommer närmast från en befattning som VD i ELFA. Dessförinnan har han bl.a. varit VD för Securitas Larm AB och marknadschef i Sandvik – Bacho AB.

Bo är civilekonom, 58 år gammal, bosatt på Lidingö med fru Christina och har med henne två utflugna barn.

På sin fritid gillar Bo att motionera. Han kör gympa och innebandy med ett gubbgäng sedan 18 år tillbaka.

Gillar också att påta i trädgården.

Nya filialchefer i Värmland

Mathias Åhlander blev efter årsskiftet filialchef i Charlottenberg med f.n. åtta montörer anställda. Mathias bor i Koppom, är gift och har fyra barn. Har jobbat i NEA-gruppen sedan 1997. Han är naturligtvis jägare, annars betraktas man som lite konstig i västra Värmland. Mathias är sportintresserad, spelar innebandy och tränar ett killag i fotboll.

Björn Lieback, 52 år, har jobbat i NEA-gruppen sedan 1980.

Började som montör. Därefter projektledare och sedan i somras filialchef i Arvika. Bor i villa i Charlottenberg med sambo och två barn. Björn är hängiven jägare och fiskare och lägger det mesta av sin fritid i skogen och på sjön.

Fredrik Thorn började i oktober på NEA Teknik som ansvarig för *Landlord Lan avtalet* mot TeliaSonera. De senaste 11 åren har Fredrik arbetat hos Nexans IKO Sweden AB som försäljningschef på Telekom. Ansvarsområdet har varit Sverige, Finland och Baltikum. Innan han började på Nexans arbetade Fredrik nio år på Timetech AB som regionsansvarig säljare av datoriserade system för tidredovisning och passerkontroll. Han är 54 år och bor i Bollebygd där han lever ihop med sin fru Eva och har två barn som är utflugna sedan några år.

Intressena är golf, fiske och sommarstugan som ligger i södra Västergötland där han tillbringar så mycket ledig tid som möjligt.

Fredrik säger att: "Med min bakgrund inom marknadsföring och försäljning och med god kunskap inom kopparkablar, fiberlösningar samt kabelsystem så hoppas och tror jag att jag kan tillföra det som efterfrågas från NEA Teknik AB. Efter många år i branschen har jag också byggt upp ett bra kontaktnät hos grossister, entreprenörer, installatörer samt slutkunder. Jag är övertygad om att det kommer att vara värdefullt i min tjänst på NEA."

Urban Persson, 39 år, tillträdde första oktober som divisionschef för den nyinrättade division Stockholm inom NEA Installation AB.

Han bor sedan 18 år i Stockholm tillsammans med sambo Anna-Kari och tre döttrar i Vallentuna. Urban är utbildad elektriker med inriktning mot styr och reglerteknik i Sundsvall.

Han kommer närmast från Cleano Group där han var VD och koncernchef i ca 3,5 år. Dessförinnan har han arbetat cirka 15 år inom installations- och fastighetsbranschen, på företag såsom Coor, Skanska, ABB och Svenska Fläkt.

Urbans passion är att leda människor och få organisationer att växa, han älskar utmaningar och ser gärna möjligheterna och vad dessa kan medföra. Han brinner för företagandet och sätter alltid kunden i fokus. Urban ser verkligen fram emot att jobba på NEA, dels p.g.a. sin bakgrund som elektriker, men framförallt tycker han att NEA verkar vara ett mycket spännande företag med stora ambitioner och stor potential.

Fritiden tillbringar han gärna med sin familj och goda vänner. Tycker mycket om att vara ute i naturen. På sommaren så blir det en hel del segling i Stockholms skärgård, lite golf i mån av tid samt vandring i fjällen. På vintern blir det en hel del utförsåkning i Sälenfjällen.

(t.v.) När-kingarna. Ovan: Lars Jönsson samordnar arrangemanget med myndig stämman. (t.h.) Samvaro bland NEA:iter. Foton: Inge Grundberg & Mikael Stridh.

Denna berättelse börjar i Karlstad april 2008. Förutom snöslasket, minns vi en väl genomförd tävlingsdag för oss i Helsingborg och den trevliga samvaron med andra NEA:iter. Ett bra arrangemang - tack Karlstad!

Vad var det första vi kom att tänka på dagen efter?

Jo - vi i Helsingborg skulle fixa Bowlingen 2009!

Sen följde fler tankar:

Chefen kommer inte att bli glad! Vad hade vi gjort? Hur skulle vi ro detta iland? Hade vi tagit vatten över våra huvuden? Det kommer att gå åt massor av tid, eller kan vi fixa det på fritiden? Men visst är det en koncernangelägenhet - "Ett NEA".

Och vi kände oss stärkta i vårt beslut att arrangera - för reaktionen på kvällen i Karlstad, när vi från scenen förkunnade att vi skulle ta på oss arrangemanget - ja då ville alla deltagarna i Karlstad också till Helsingborg.

Funderingarna var många men "har man tatt fan i båten så får man ro honom i land."

Snacket i bussen hem, gick lite hit - lite dit, men vi bestämde oss för att ha en träff när vi kom hem. Ett antal anställda träffades en kväll för att dra upp riktlinjerna. Vi var en grupp på cirka åtta personer som var engagerade. Planerna var ingenting jämfört med planeringen. För att inte tala om alla frågorna kring det hela. Vi fick många goda skratt.

Vad allt kretsade om?

Hur mycket stälår har vi till förfogande? Finns det hotell? Finns det bowlinghall? o.s.v.

Allt fanns och efter lite möda och stort besvär fick vi ihop detaljerna. Vad näst, Jo - skicka inbjudan och kolla av intresset - Om det fanns! Det hela gick över förväntan och vi fick tacka nej till några för vi maxade vid 350 personer anmälda.

Det var svettiga förhandlingar med både hotellet, kocken och bowlinghallen.

Nu skulle allt vara klart tyckte vi, men tusentals frågor haglade över Gunsan. "Dom frågar om allt" var hennes kommentar för det mesta.

När alla var anmälda så skulle det ordnas lottning både för herrlag som damlag, den lättaste lottningen var till King of the Hill. Det skulle fixas priser, lunch på lördagen på hallen, banketten skulle fixas till med drinkar, mat, vin, övernattningar, för de flesta kom redan dagen innan för att kunna "vila upp" inför tävlingen som var så nära känslan av en VM-dag, som man kan komma.

Vi var totalt 330 personer som deltog i mästerskapet med 80 spelande lag på Olympia Bowling.

Vilken stämning, vilken fest, vi är bäst!

Nej riktigt så var det inte - för:

Vinnare blev När-kingarna i Örebro.

Bäst av damerna blev Novorna från Lund (där *Gunsan* var inlånad).

King of the Hill vanns av Anders P Svensson från Eslöv.

Avdelning kurisosa: Efter att ha checkat in på hotellet på fredagskvällen var det två från Eskilstuna som skulle åka vidare. Vid en fråga vart dom skulle, svarade dom glatt när dom fick skjuts, "Till Hamnen!"

Men Helsingborg består faktiskt av 1,5 mil hamn.

Dom hittade nog rätt, för dom var med på bowlingen på lördagen.

Efter vad vi som arrangörer förstod på kvällen efter maten, så hade vi nog fått ihop det bra. Vi arrangörer var nöjda och hoppas att ni som deltog var lika nöjda.

/ Lars Jönsson och Gun *Gunsan* Strömblad (NEA Helsingborg).

Novorna från Lund (f.v) Kerstin Hansson, Maria Pålsson, Gun Strömblad och Cecilia Holmbeck. Foto: Mikael Stridh.

När-kingarna (översta bilden): Thomas Öberg, Kent Nyström, Leif Henningsson och Bo Ljungdahl.

"Biogasvalet var lätt för mig med när det gäller tjänstebil med tanke på våra tidigare goda erfarenheter av biogasservicebilar" säger Jonas Embe, divisionscontroller Sydöst. Fakta enligt Jonas:

- kostnadsmässigt är det fördelaktigt med reducerat förmånsvärde om 40%.
- lägre skatt (för en biogas VW Passat är det 600:- istället för 1.650:-).
- kostnad för biogas är cirka 11:- /normalkubikmeter Nm³ vilket motsvarar 1,1liter bensin (jämfört energiinnehåll) Passatens snittförbrukning motsvarar 0,6 x 11:-
- låga utsläpp av koldioxid och kolväten.
- biogas är en oändlig resurs

För närvarande finns i division Mellersta nio servicebilar och sex tjänstebilar drivna av biogas.

Som en del i NEA:s Miljöpolicy beträffande egna transporter skall dessa utvecklas så att miljö, hälsa och välfärd inte äventyras nu eller i framtiden.

Vår resepolicy gäller alla resor som vi gör i tjänsten och som NEA betalar. Den skall bidra till ett mer kostnadseffektivt, miljöanpassat och säkert resande.

Detta kan vi åstadkomma med olika alternativ såsom t.ex. vid val av biltyp vid nyanskaffning välja en miljöbil, hålla personalen informerad / utbildad i sparsam körning.

- En miljöbil skall ha en liten påverkan på klimatet och låga utsläpp av avgaser som påverkar miljö och hälsa. Helst skall den också ha låga bullervärden.
- En miljöbil skall ha låga utsläpp av växthusgasen koldioxid. Men den skall också vara så ren som möjligt ur "avgassynpunkt" vilket betyder att den framför allt skall ha låga utsläpp av kolmonoxid, kolväten, kväveoxider och partiklar.

- Biogas

Biogas är ett förnybart drivmedel som huvudsakligen består av metan och framställs genom rötning av slam från reningsverk, avfall från livsmedelsindustrin eller sorterat hushållsavfall.

- CNG

Komprimerad naturgas eller biogas, som huvudsakligen består av metan.

Miljöbilar som tankas med gas tankas med CNG, inte med LPG.

- Sparsam körning innebär att du använder växelspak och gaspedal på ett medvetet sätt, så att du minskar din bränsleförbrukning och kör lugnare och säkrare.
 - Håll koll framåt – planera.
 - Växla upp tidigt – kör på så hög växel som möjligt.
 - Kör med jämnt gaspådrag – håll hastighetsgränserna.
 - Släpp gasen – motorbromsa.
 - Rulla utför – håll jämn gas uppför.
- / Hans Wiberg, kvalitets- och miljöchef NEA-gruppen.